

KURYER LITEWSKI

w Wilnie we Srodę dnia 17 Maja v. s. 1822 roku.

WIADOMOSCI KRAJOWE.

St. Petersburg dnia 9 maja.

D. 5 t. m., w pałacu zimowym Jego Cesarskiej Mości, miała szczęście być przedstawianą Najjaśniejszym Cesarzowym i Jej Cesarskiej Wysokości, Wielkiej Xiężnie, *Maryi Pawłownie*, małżonka przybyłego tu nadzwyczajnego posła sardyńskiego, Hrabiego *Saluces*, a nazajutrz d. 6 maja przedstawianą była Jej Cesarskiej Wysokości, Wielkiej Xiężnie Jeymości *Alexandrze Federownie*, w pałacu amickowskim Ich Wysokości.

Przybył tu minister skarbu Królestwa Polskiego, radca tajny, Xiążę *Drucki-Lubecki*.

Przybyli także z Warszawy: radcy stanu Królestwa Polskiego, referendarz *Morawski* i sekretarz *Bukiet*; i radca stanu *Dmitrjew*.

Kurs petersburski dnia 5 maja: dukat holenderski nowy 11 r. 90 kop.; stary 11 r. 65 kop.; Zmiana złota 2 ruble 90 kop. — Zmiana srebra 2 ruble 80 kop.

Nieustający dochód kommissyji umorzenia długów:

68 assygn.	-	-	po 100	} procentow.
68 brzęczącą monetą	-	-	91½	
58 także	-	-	76½	

KRÓLESTWO POLSKIE.

Ostatnia data z Warszawy d. 24 maja.

Postanowieniem Xręcia Namiestnika Królewskiego z dnia 14 maja, ustanowiony został w Warszawie, targ główny na wełnę, raz do roku: zaczyna się w dzień ś. *Jana* i trwa przez 10 dni po nim.

FRANCYA.

(z *Gaz. Warsz.*) Paryż dnia 6 maja. Jak-

kolwiek krytyczne były przeszłe czasy, któreśmy przebyć musieli, obecne stosunki Francyi nie jej do zyczenia nie zostawiają. Wszystko nabywa codziennie więcej mocy, a wzrastający handel spodziewać się każe pomyślniejszy przyszłości. Rząd nasz ciągle stara się obmyślać wszelkie środki będące pośredniem wsparciem pomyślności narodowej. Nowym tego dowodem jest 8 projektów do praw, umieszczonych w *Monitorze*, gdzie wyliczone są summy, które rząd od osób prywatnych dostał pod pewnemi warunkami, lub też pożyczył, a które mają być użyte do rozszerzenia i powiększenia wewnętrznych komunikacyi wodnych, w celu ożywienia przemysłu. Panowie *Longne* i *Desjardins* własnym kosztem mają zrobić kanał od *Aire* aż do *Bassée*, w departamencie *Pas de Calais*, za co przez ośm lat i 11 miesięcy wszelkie z niego pobierać będą korzyści. Bankier paryżki *Jonas Hagemann*, pożyczył 25 milionów franków na ukończenie kanału *Bourgogne*; zaś bankierowie *Andre Cottier*, tudzież wielu innych z Paryża, *Lugdunu* i t. d. złożyli 35 milionów na ukończenie tak zwanego kanału *Bretagne*, idącego od *Nantes* do *Brest*, czyli na kanał *Ille i Rance*, tudzież kanał *Blavet*; 8 milionów na skończenie kanału *Nivernais*; 12 milionów na skończenie kanału Xiążęcia *Berry* i 12 milionów na różnicę kanału obok *Loary* od *Diapin* do *Briare*; kupecy *Otier* i kompania w Paryżu, dali 5½ milionów, na ukończenie kanału od *Aries* do *Bone* w departamencie *Uyścia Rodanu*. Nadto, chce rząd pożyczyć 80 milionów na uczynienie rzeki *Tarn* spławną od *Albi* do *Gaillac*. Wszystko to wynosi ogółnie 100 milionów, a summa ta użyta będzie w

chwalebnym celu, przynoszącym Francyi podwojne korzyści, pochodzące z podania sposobności do pracy znaczney liczbie mieszkańców, i z ułatwienia związków handlowych.

Im bardziej zbliża się czas nowych wyborów, tym więcej rozmaite stronnictwa przykładają starań w celu skutecznego swych zamiarów, i pozyskania wpływu do wyborów.

Niektóre gazety tutejsze twierdzą, iż Hrabia *Latour Maubourg*, posel nasz w *Stambule*, ma wkrótce wsiść na okręt i powrócić do Ojczyzny.

Nowy rząd grecki postanowił wyprawić posłów do wielkich mocarstw europejskich, a mianowicie do Rosssyi, Anglii, Austrii i Francyi.

(z *Kur Warsz.*) Spodziewane jest w Paryżu przybycie Xięcia *Szwarcenberga* z Wiednia, podróż ta ma być odbyta w ważnych zleceniach.

Dnia 6 maja złapano 3 ludzi, którzy mieli zapalone łąty i petardy w bliskości Luwru.

Kupecy paryżcy w liczbie blisko 100 dali wspólną ucztę dla posła nowey rzeczypospolitey kolumbijskiej, spełniano rozmaite wiwaty życząc szczęścia handlowi.

ANGLIA.

(z *Gaz. Warsz.*) Londyn, d. 2 maja. Wiemy z pewnością (pisze gazeta norymberska), iż odprawione tu obrady w wydziale interesów zagranicznych tyczyły się Turcyi. Ministrowie uznali jednomyślnie, iż dla spokojności Europy, wypada wspólnie ze wszystkiemi mocarstwami utrzymać pokój lub prowadzić wojnę. Postanowili popierać ultimatum rossyjskie, a mocarstwa należące do świętego przymierza, wespół z Anglią, mają jeszcze ostatni raz przedsięwziąć środki do utrzymania pokoju. Spodziewać się wypada, iż Dywan widząc zgodną wolę całej Europy przyymie podobne warunki. Jeśli je zaś odrzuci, w tym razie wyudzie oświadczenie wszystkich mocarstw, i zacznie się wojna w imię świętego przymierza. Wojsko rossyjskie ruszy do Turcyi; Austria i Prussy utworzą dwa korpusy obserwacyjne, przeznaczone szczególniej do utrzymania spokojności na stałym lądzie. Anglia flotą swoją wspierać będzie działania wojska rossyjskiego. Wojsko austriackie zajmować będzie ciągle Neapol i Piemont. Jeśli z wypadków wojennych pokaże się potrzeba wypędzenia Turków z Europy, w tym razie wielkie mocarstwa porozumieją się jeszcze przed wrześniem względem kształtu rządu i rozległości Państwa greckiego.

W roku zeszłym miała Anglia 25,036 okrętów kupieckich, mogących wziąć ładunku 2,560,202 beczek. Zmniejszyło się więc przez 2 lata 444 okrętów.

W *Monmouthshire*, obwodzie zachodnio-angielskim, leżącym na granicy Wallii, wybuchnęły rozruchy, podobne do irlandzkich. Bandy złożone z 200 do 300 goralów, napadają w nocy domy i popełniają bezprawia.

Rząd nasz postanowił przyymować okręty rzeczypospolitey kolumbijskiej w portach angielskich, bez uznania atoli politycznego ich bytu. Gazeta ministerjalna *Kuryer* pisze, iż to się stało jedynie ze względów handlowych.

Pan *Owen* wyrachował, iż gdyby rękodzielnicy angielscy nie używali machin, potrzebowaliby 400 milionów ludzi do robienia swoich towarów.

Odebrano tu listy od Pana *Denham*, dowód-
cy wyprawy naszej, przeznaczoney w głąb Afry-
ki. Są pisane z *Trypolis* w miesiącu grudniu ro-
ku zeszłego. Gdy kapitan wysiadł, strzelano z
dział na rozkaz De-ja, który go bardzo dobrze przy-
jął i oświadczył, iż dla okazania przyjaźni swojej
Królowi angielskiemu, da mu wszelką opiekę i po-
moc. Wyprawa miała w lutym r. b. udać się
do *Fezzan*.

(z *Kur. Warsz.*) Londyn d. 4 maja. Głoszą iż
Król wyjedzie tego lata do Szkocyi. Wysłany już tam
jest naprzód P. *Masz* dla zrobienia przygotowań. Po-
dług gazet francuzkich wyjechać ma w połowie czer-
weca do Hannoveru, gdzie się do końca miesiąca za-
bawi, ztamtąd uda się do *Wiednia* dla dotrzymania
danego Cesarzowi Austryackiemu słowa. Z *Wie-*
dnia wyjechać ma do *Paryża*, gdzie ma przez dość
długi czas bawić.

Jedna z gazet naszych donosi, iż w *Bir-*
mingham zamówiono znaczną ilość broni dla
Rosyi.

HISZPAŃJA.

(z *Gaz. Warsz.*) Madryt d. 27 kwietnia. Król
przejeżdżał się niedawno w okolicach *Aranjuez*, a
poznany, został powitany okrzykami: *Niech żyje*
Król, Pan nasz! Żołnierz jeden z milicyi odezwał
się: *niech żyje Król konstytucyjny!* Włościanie
podskoczyli do niego, i byliby go wybili, gdyby się
sam Monarcha za nim nie ujął.

Kapry powstańców południowo-amerykań-
skich zabierają okręty kupieckie hiszpańskie przed
samym nawet portem kadykskim. Rząd nie ma
pieniędzy na uzbrojenie jednej nawet fregaty dla
zasłony portu. Przed *Koruną* zaszła niedawno
na morzu bitwa między okrętami płynącymi z to-
warem zakazanym a brygiem królewskim, skoń-
czyła się na zabranie bryga.

Rząd nasz wspólnie z członkami umiarkowane-
mi stanów, myśli o zniesieniu wszystkich tajemnych
towarzystw. Prefekt w *Grenadzie* zamknął już
łożę towarzystwa *Komuneros*.

(z *Kur. Warsz.*) Spokojność panuje tu ciągle
i Monarcha przychodzi do zdrowia.

Podług podanego stanom projektu do prawa,
Arcy-Biskup i Biskupi nie będą mogli dopóty da-
wać wyższych święceń, póki Stany nie oznaczą
potrzebnej liczby księży do sprawowania obrzędów
religijnych. Na obradach w tej mierze odbywa-
nych, deputowany *Walency*, Xiądz *Gil Orduna*,
oświadczył, iż w Hiszpanii jest 52,738 duchow-
nych, do których przybyło jeszcze 4,447 sekulary-
zowanych mnichów w miesiącu październiku, i
16,310 zakonników klasztornych. Minister spra-
wiedliwości uznał niestosowność ogólnej liczby
ludności do liczby księży; radził jednak, aby w ce-
lu zapobieżenia temu, nie używano innych środ-
ków, prócz urzędzenia święceń duchownych. Roz-
prawiano o tym przedmiocie na dwóch posiedze-
niach, i nareszcie przyjęto projekt złożony z 8 ar-
tykułów, z których pierwszy zabrania dawać wyż-
szych święceń aż do nowego rozporządzenia.

Na sessyi Stanów d. 22 t. m. naradzano się
względem wniosku Panów *Ojero* i *Odornero*, aby
rząd w przeciągu trzech dni zdał sprawę o stanie
skarbu. Po przyjęciu tego wniosku, zajęły się sta-
ny rozpoznawaniem sporów między Biskupem *Ce-*
uty i tamiecznymi władzami. Biskup ten okazywał
zawsze niekonstytucyjny sposób myślenia, a mo-
wami, mianami z ambony, wzbudzał niechęć do-
brze myślących. Lud oburzył się przeciwko swe-
mu nieprzyjacielowi, a władze widziały się zmu-
szonemi kazać mu z miasta wyjechać dla uniknie-
nia rozruchów. Następnie przesłały władze rzą-
dowi rozkaz, który wydały względem Biskupa z
Ceuty; lecz zamiast potwierdzenia, nakazał rząd
przywołać Biskupa do *Ceuty*, zganił postępowanie
władz i dał do zrozumienia, iż w takich wypad-
kach lepiej i skuteczniej jest użyć siły zbrojnej.
Rozkaz ten zaburzył spokojność miasta, i Biskup
musiał oddalić się do *Algiras*. Lecz i tam nie
odmienił swojego postępowania przeciwnego kon-
stytucyi; wyraźnie owszem oświadczył, iż tylko
samowładny rząd uznaje i uznawać może. Kom-

missya Stanów radziła przedsięwziąć dalsze śledz-
two przeciwko biskupowi i nie dozwolić mu po-
wrócić do *Ceuty*, aby miało nie być znowu wy-
stawione na zaburzenia wicherzycieli.

Przybył tu z *Londynu* przez *Paryż* neapoli-
tański półkownik *Pisa*, adjutant jenerała *Wilhel-*
ma Pepe.

Barcellona, d. 26 kwietnia. Tutejsza gazeta
Indicator donosi: Rekossanie z różnych stron dą-
żą ku *Gironie*. Liczba ich jest znaczna. Opatrze-
ni są w broń angielską, i noszą kamizelki i mian-
dury z sukna szkarłatnego; spodnie z axamitu, krzyż
i korona laurowa na ramieniu. Połączyło się z
nimi wielu francuzkich zbiegów.

Dnia 14 t. m. dowodzący tu Jenerał przy-
jęty został na teatrze świstaniem, a nawet i oiel-
zywami słowy. Musiał schronić się do publi-
cznej kawiarni, dla uchronienia się od dalszych o-
belg ludu.

(z *Kur. Warsz.*) D. 23 kwietnia na posiedzeniu
korteżów, gdy rozprawiano o kodexie kryminal-
nym, taka powstała wrzawa pomiędzy deputowa-
nymi, iż nawet przyszło do bitwy.

NIEMCY.

Od brzegów *Menu* dnia 7 maja. Jedna
z gazet niemieckich donosi z *Austrii*, iż Xiążę
Alexander Ypsylanty, osadzony w twierdzy wę-
gierskiej, *Mungaczu*, z dwoma młodszymi brać-
mi swymi, i sekretarzem polakiem, adjutantem,
tłumaczem, kapitanem okrętowym i kamerdyne-
rem, lepszego, niż dotąd, doznaje z sobą oboho-
dzenia się. Wszyscy mogą czytywać książki i
gazetę presburską.

Królewic szwedzki, który d. 9 t. m. ma wy-
jechać ze *Sztokholmu*, i udać się do *Kopenhagi*
Londynu i t. d. spodziewany jest także w *Akwiz-*
granie, gdzie się widzieć będzie z *Hrabinią Goth-*
land, matką swoją.

Ukończenie obrad stanów hannowerskich strzy-
mały nieporozumienia między obu izbami. Pierwsza
Izba nie zezwała na powiększenie podatków grun-
towych nad teraźniejszą, ilość 1,300,000 talarów,
a natomiast chce ustanowić podatek od domów,
wynoszący 100,000 talarów; druga zaś izba pra-
gnie powiększyć podatek gruntowy do summy
1,450,000 talarów a uchylić podatek od domów.
Komisarze królewscy mają ten spór rozstrzy-
gnąć.

(z *Kur. Warsz.*) Jarmark lipski nie był tak
lichy, jak przepowiadano. Znowu było wiele ku-
pców z Rosyi i Polski. Xiegarzy znajdowało się
150, którzy nowemi dziełami starali się wynagro-
dzić małą liczbę książek, wyszłych w roku upły-
niomym.

D. 7 maja w *Bonn* tak wielki grad padał,
jakiego przykładu nie było. Wielkość przechodziła
kurze jaje; padał z taką gwałtownością, iż wszyst-
ko w polach i ogrodach poniszczył. W całym
mieście wszystkie okna są potłuczone; znaleziono
nawet kobietę zabita.

Jeden młody bawarczyk, we 12 roku życia
dostał się do Indyi, gdzie do ogromnego przyszedł
majątku. Po 50letniej nieobecności w oyczyźnie,
przez wdzięczność dla Króla posłał kilka skrzyń
osobliwości nayszadszych i bardzo kosztownych,
które się już w *Monachium* znajdują. Inny okręt
z podobnemi osobliwościami zatonął: były na nim
rzeczy niezmierznie kosztowne i ciekawe: złoto,
kleynoty, i oręże, takie nawet, które w Indjach
są rzadkiemi.

Pod *Freiburgiem* młodą parę małżonków, po-
wracającą z kościoła, napadła burza i schronili się
pod drzewo: piorun obojgu odebrał życie. Męża
znaleziono opartego o drzewo, a żonę przy nogach
męża leżącą.

W *Saxoni* bogaty wieśniak, tak się rozgnie-
wał na syna, za to, że dół sprzedał, iż tenże dół
podpalil i sam się w nim spalił.

Jedna z gazet niemieckich umieszcila: „W ro-
ku 1573, Papież Grzegorz XIII, na pamiątkę zwy-
cięztwa odniesionego przez chrześcian nad turka-
mi pod *Lepante*, ustanowił uroczystość *Różańca*”.

teraz także pod Lepante chrześcijanie pokonali muzułmanów. Oby się, umocniło chrześcijaństwo.

TURCYA.

(z Gaz. Warsz.) *Stambuł dnia 13 kwietnia.* Lord *Strangford*, poseł angielski, podał d. 30 z. m. notę *Reis Effendemu*, zapytując się, co *Porta* postanowiła względem ustąpienia wojska tureckiego z *Multan* i *Włoszczyzny*? Oświadczył oraz, iż *Porta* dawno przyrzekła wyprowadzić wojsko swoje z obu tych ziem, a dotąd obietnicy nie dopełniła. Wyraził natomiast, iż od niejakiego czasu uwiadomił dwór swój o blizkiem uskutecznieniu tego przyrzeczenia, a przez opór *Porty* okazuje się fałszywym donosicielem; prosi więc o niezwłoczną odpowiedź. Dotąd jednak żadnej nie odebrał.

Dnia 14. *Reis Effendy* (donosi gazeta hamburska) zaświadczył tylko odebranie noty od posłów austriackiego i angielskiego pod d. 8 t. m., lecz dotąd żadnej nie dał odpowiedzi. Odpowiedź na piśmie nie mogłaby zapewne nastąpić bez zwołania *Dywanu*, i trudno, aby tobie pokój. Czas jest bardzo krytyczny; utrzymanie się *Sułtana* na tronie, dowodzi, iż stosuje się do ducha narodu.

Dnia 25. Wyprawa Greków przeciwko wyspie *Scio* (pisze *Dostrzegacz Austriacki*), smutny koniec wzięła. Sprawcy jej odebrali zasłużoną karę; lecz nieszczęściem przyprawili o zgubę przeszło 100,000 ludzi, którzy nigdy sami przez się nie powstałi przeciwko rządom, a rolnictwem, handlem i bogactwem celowali pomiędzy innemi wyspami na morzu egejskiem. Lubo nie masz jeszcze dokładniejszych wiadomości, i rząd tutejszy nie dotąd o wyprawie nie ogłosił, zdaje się atoli, iż kapitan *Basza* w kilku dniach zupełnie pobił greków, po większej części samicyzów, którzy wysiedli w *Scio*, a mieszkańców wyspy do posłuszeństwa przymusił, co nie podlega wątpliwości. Według odebranych dotąd doniesień, wojsko tureckie zebrane w *Czėsme* przepравиło się do *Scio*, wtedy właśnie, kiedy powstańcy myśleli przypuścić szturm do warowni. Ledwo dowódcy okrętów *Ipsarskich* i *Idryjskich* postrzegli flotę turecką, porzucili kotwice, i śpiesznie uciekli. Turcy mieli zabrać 7 tych okrętów. Wysadziwszy kapitan *Basza* wojsko swoje na ląd użył naprzód łagodności; wysłał kilku posłańców rozejmowych do oficerów greckich i władz miejscowych, odpowiedziano mu okrzykiem buntowniczym przy wystrzałach działowych. Zaczęła się mordercza bitwa, powstańcy musieli kolejno ustępować z warownych stanowisk i baterii. Z niepołamowaną wściekłością ścigali ich turcy aż do ulic miasta. Nie podobna opisać rzezi; stratę turków w zabitych i ciężko rannych liczą do 8000; z kądem wiesz można, jaka bydl musi zwyciężonych. Katołicy, mieszkający na wyspie, którzy tam, równie jak we wszystkich zbuntowanych krajach, nie należeli do powstania, doznali opieki od Wielkorządcy *Vehib* *Baszy*, i konsułów zagranicznych, którym nic złego nie uczyniono. Niecierpliwie oczekujemy dalszych wiadomości o tych wypadkach. Łatwo sobie wystawić można, jak niedobry wpływ mieć mogą na los *Smyrny*, *Sala Nuova*, *Samos*, i t. d. Nieszczęście wyspy *Scio* pociągnie za sobą zgubę wielu kupców francuzkich, włoskich, niemieckich i angielskich, którzy w *Stambule* i *Smirnie* mieli związki handlowe z tamiecznymi mieszkańcami. Według prywatnych wiadomości, kapitan *Basza* popłynął do *Samos*, wysławszając część floty przeciwko *Ipsarze*.

W *Salonice* (pisze dalej *Dostrzegacz austriacki*) była wielka trwoga na początku bieżącego miesiąca. Kapitan *Diamant*, zebrawszy w *Tessalii* kilka tysięcy ludzi pod chorągwie swoje, posunął się z *Tirhala* przeciwko temu miastu, i za pomocą kilku okrętów powstańców, stojących w zatoce *Saloniki*, spodziewał się coś wielkiego dokazać. Wczoraj jednak nadeszła wiadomość, iż *Abulobut Mehmud Basza* uderzył na niego z licznym

korpusem, odparł, oddział jego rozproszył, i zabrał część dział jego i potrzeb wojennych. Przywieziono do *Stambułu* wiele chorągwi i innych znaków zwycięstwa, a 7 schwytanych buntowników publicznie stracono.

Dziś (donosi nakoniec *Dostrzegacz Austriacki*) przybyli tu deputowani bojarów *multańskich* i *włoskich*. Będą przyjęci z okazałością. Wyznaczono dla nich mieszkanie w *Tenar* i *Porta* kazała im przydać *Mikmandera*, czyli towarzysza. (Dodał potem *Dostrzegacz Austriacki* następujący przypisek: „Są to ci sami, o których wszystkie publiczne pisma głosiły, iż gwałtem i z obelgami zostali zaprowadzeni do *Stambułu*. Rzecz się ma wcale inaczej; a przyjęcie ich w *Stambule* dostatecznie przekonywa, co o tych wiadomościach sądzić należało.“)

Od granic tureckich dnia 30 kwietnia. W *Bukarescie* powszechnie mówią o utrzymaniu pokoju. Dnia 7 t. m. na rozkaz *Porty* zwołano 8 najznakomitszych bojarów *włoskich*, i 5 *multańskich*, do *Sylistryi*. Nie było między niemi żadnego greka. W *Sylistryi* odebrali załeczenie udania się do *Stambułu*. Jedni sądzili, iż z pomiędzy nich wybrany będzie *Hospodar*; drudzy, iż *Porta* chce rozpoznać skargi *Teodora Władimiresko*, uczynione w imieniu uciskanego ludu; inni nareszcie mniemali, iż chociażby *Porta* wybrała *Hospodara*, ścisłaby atoli władzę jego przez stany; tak, iż nie mógłby być samowładnym panem. Bojarowie ci wyjechali d. 14 t. m. do *Stambułu*. Powszechnie oraz twierdzą, iż garstka wojska tureckiego w *Bukarescie* wróci w końcu bieżącego miesiąca za *Dunaj*. Codziennie prawie popełniają turcy morderstwa i rabunki w *Bukarescie* i okolicach. Dnia 12 t. m. przywieziono do miasta ajenta austriackiego w *Bukarescie*, 3 poddanych austriackich, którzy z towarami wyjechali do *Kronstadtu*, a których turcy na drugiej stacyi obdarli i zabili. Dowódcy tureccy starają się powściągnąć rozruchanych żołnierzy; lecz ci często im samym śmierć zadają. Przed kilku tygodniami pewny *Isprawnik* (urzędnik powiatowy) zdarł we 3 miesiącach przeszło 40,000 piastrow od biednych podwładnych mieszkańców. Zaprowadzony do *Baszy*: po krótkim badaniu odmówił publicznej kary na ulicy. Słychać, iż *Basza* w *Bukarescie* odebrał od *Baszy Sylistryi* surową naganię za ten postępek.

Podług najnowszych wiadomości (pisze gazeta berlińska) flota turecka była jeszcze do dnia 13 kwietnia pod *Gallipoli*, warownia *Scio* do d. 12 kwietnia jeszcze nie poddała się grekom.

W *Smirnie* zaszły znowu okropne wypadki. Grecy byli prawie obłożonymi w domach swoich przez azyanów, którzy ich ztamtąd przez podpalanie wypędzili. Żołnierze niszczyli wszystko, co im wpadło pod rękę. Codziennie popełniają morderstwa, rabunki i pożary. Wielkorządca mało co wstrzymał te bezprawia. Jest to już trzecia klęska, która w tym roku nieszczęśliwe to miasto dotknęła.

GRECYA.

(z Kur. Warsz.) *Waleczny Kolokotroni* zdobył szturmem oboz turecki, mocno oszańcowany pod *Patras*. Turcy pomnożyli to warowne miejsce wojskiem, które na okrętach przypłynęło. Krwawa walka zakończyła się zupełnym zwycięstwem, uwięczającem mężstwo greków. Zwycięzcy zdobyli 40 dział. Cała okolica zasłana trupami muzułmanów.

W bitwie morskiej pod *Neupactos*, stoczoney d. 6 marca, grecy uderzyli na przemagającą siłę liczniejszych nieprzyjaciół, jednak zostali zwyciężcami. Turcy utraciliby wszystkie swoje okręty, ale otrzymali pomoc anglików, którzy uciekających po przyjacielsku przyjęli.

Doniesienia wiary godne zapewniają, że wojsko tureckie w *Multanach* i na *Włoszczyźnie* składa się tylko z 18,000 ludzi; ale na prawym brzegu *Dunaju* ma być do 200,000 żołnierzy, po większej części azyatów.

O g ł o s z e n i e .

Kancellarza JO. Xiążęcia Czartoryskiego, Kuratora Imperatorskiego Wileńskiego Uniwersytetu i Szkół jego Wydziału, z rozkazu JO. Xięcia, przy piśmie pod dniem 15 terażniejszego maja i roku, z N. 402 przesłała do Redakcyi Gazety Kuryera Litewskiego, dla podania do wiadomości publicznej, niżej dołączony rejestr książek po szkołach używanych, których cenę Typograf Zawadzki obowiązany się zniżyć, z tém ostrzeżeniem, że wolno jest Szkołom udawać się do tegoż Typografa, lub do każdego innego, który im zda się dogodniejszy i taniej dzieła żądane sprzedawać będzie.

Regestr książek drukowanych nakładem Józefa Zawadzkiego, używanych po szkołach, z wyrażeniem ceny na jaką się sprzedawały i za jaką się nadal sprzedawać będą.

Regeſtr książek drukowanych nakładem Józefa Zawadzkiego, używanych po ſzkołach, z wyrażeniem ceny na jaką ſię przedawały i za jaką ſię nadal przedawać będą.					
Tytuł Dzieła.	Srebr.			Srebr.	
	Cena jaką ſię dotąd przedawa ły.	Cena jaką ſię prze dawać bę da.			
	Rub.	Kop.		Rub.	Kop.
Albertrandego Katechizm mnieyszy i większy	—	25	dwadzieścia	—	20
Belarmina nauka Chrzeſcijańska	—	5	trzy	—	3
Ciceronis orator cura Grodeck	—	30	dwadzieścia	—	20
Ciceronis de claris oratoribus cura ejus- dem.	—	50	trzydzieści	—	30
Czecha Józefa Arytmetyka	—	42½	dwadzieścia pięć	—	25
Elementarz Polski	—	5	trzy	—	3
Elementarz Łacińsko Polski	—	7½	pięć	—	5
Elementarz Roſsyyski z wzorami do pi- sania	—	10	siedm i pół	—	7½
Epitome historiae sacrae cura Lud. So- bolewski	—	25	dwadzieścia dwie i pół	—	22½
Euklidesa Geometyra z tablicami	1	—	dziewiędziesiąt	—	90
Fiszera Farmacya praktyczna	1	60	rubel jeden kop. dwadzieścia	1	20
Fleurego Katechizm historyczny	—	15	dziesięć	—	10
Geografia początkowa	—	15	dziesięć	—	10
Goldszmita Historia Rzymska 2 tomy G r a m a t y k i .	1	80	rubel jeden kop. piędziesiąt	1	50
Języka Roſsyyskiego pr. Dworzeckiego	—	50	trzydzieści pięć	—	35
— Łacińskiego pr. Kopczyńskiego na klasę I	—	15	siedm i pół	—	7½
— — — — — II	—	10	pięć	—	5
— — — — — III	—	15	siedm i pół	—	7½
— — — Brödera pr. Szulca	—	15	piętnaście	—	15
— — — pierwiastkowa pr. Szulca	—	15	dziesięć	—	10
— — — Greckiego przez Grodeck	1	20	rubel jeden	1	—
— — — Hebrayskiego pr. Zukowskiego	—	60	pięćdziesiąt	—	50
— — — Francuzkiego pr. Kamińskiego	—	40	Dwadzieścia pięć	—	25
— — — — — pr. Poczebota	—	50	dwadzieścia pięć	—	25
— — — Niemieckiego pr. Kamińskiego	—	40	dwadzieścia pięć	—	25
— — — Angielskiego pr. Hauszsteina	—	25	piętnaście	—	15
Wypisy z Autorów klasycznych do języka Roſsyyskiego pr. Ostrowskiego	—	45	trzydzieści pięć	—	35
— — — — — łacińskiego na klasę I	—	7½	pięć	—	5
— — — — — — — — — II	—	12½	siedm i pół	—	7½
— — — — — — — — — III	—	25	piętnaście	—	15
— — — — — pr. Gedyke	—	45	trzydzieści pięć	—	35
— — — Greckiego pr. Zukowskiego	—	75	pięćdziesiąt	—	50
— — — Hebrayskiego ditto	—	75	sześcdziesiąt	—	60
— — — Francuzkiego pr. Gedyke	—	40	trzydzieście	—	30
— — — Niemieckiego pr. Haberbanta	—	40	trzydzieście	—	30
— — — Angielskiego pr. Hausteina	—	75	sześcdziesiąt	—	60
Historia powszechna na klasę III	—	15	dziesięć	—	10
— — — — — — — — — IV	—	17½	dwanaście i pół	—	12½
— — — — — Roſsyyska	—	50	dwadzieścia	—	20
Lhuliera Arytmetyka	—	40	trzydzieści	—	30
— — — Geometrya część I	—	60	pięćdziesiąt	—	50
— — — — — — — — — II	—	45	czterdzieści	—	40
Nauka Moralna na klasę I i II	—	7½	pięć	—	5
— — — — — — — — — III	—	7½	pięć	—	5
Persiae satyrae cura Grodeck	—	15	dziesięć	—	10
m Phaedri fabularum cura Czerski	—	40	trzydzieści	—	30
Początki Ogrodnictwa	—	3	dwie i pół	—	2½
Próhaski zasady fizyologii ludzkiej	1	20	rubel jeden	1	—
Sniadeckiego Andrzeja Chemia	3	60	dwa ruble kopiejek piędziesiąt	2	50
Tomsdorfa szkoła Farmaceuty	1	35	rubel jeden kop. dwadzieścia	1	20
Sniadeckiego Geografia Matematy- czna	1	10	rubel jeden	1	—
Geografia Państwa Roſsyyskiego pr. Ziablowskiego	—	50	czterdzieści	—	40
Historia Polska Wagi	—	50	czterdzieści pięć	—	45
Historia powszechna Szreka 3 tomy	1	35	rubel jeden kop. dwadzieścia	1	20
Słownik polsko łaciński Litwińskiego 2 tomy	3	60	trzy ruble	3	—

podpisano: Takowy Regestr podpisuję Józef Zawadzki.
Za zgodność z oryginałem Adolf Dobrowolski.

Wilno dnia 17 maja 1822 Roku v. s.

Do Wielmożnego Czernihowskiego Policmeystra,
majora, Antoniego Mrtynowicza Szylańskiego.

Chwalebne czyny szlachetnego urzędnika, zasługują na powszechne poważanie. Uznanie ich wartości jest dopełnieniem sprawiedliwości, a wdzięczność jest obowiązkiem do towarzystwa należącą. Temi uczuciami pobudzeni będąc i my, mieszkańcy miasta Nowogrodu Siewierskiego, za konieczny mamy obowiązek, oświadczyć Wam naszą najszerszą wdzięczność, i złożyć najczulsze podziękowanie za okazaną przez czas zostawania jego w mieście Nowogrodzie Siewierskim, więcej dwóch lat Horodniczym; bezstronność, zachowanie ścisłej sprawiedliwości w rzeczach należących do jego obowiązku, bez względu na stan i osobę, przykładowe i szanowne Wasze z nami obycie się, nie zmordowane trudy, poniesione przez niego dla zabezpieczenia naszej spokojności od nieszczęśliwych przypadków, nieoszczędzając słabego swojego zdrowia, nadwężonego ranami, któreście otrzymali broniąc ukończanej oyczyzny naszej i wiary. Teraz, chociaż czujemy żal wewnętrzny, że zwierzchność kazala go przenieść do miasta gubernialnego Czernihowa na Policmeystra, jednak cięszymy się przyjemną nadzieją, iż prawdziwie szlachetne dzieła wasze, tak w służbie jako i w życiu towarzyskiem, pochwalone przez zwierzchność, mogą zjednać dla niego na tém nowém miejscu nowe szczęście, i odznaczyć Was odpowiedniami do zasług waszych dostojenstwami. Naszym zaś będzie obowiązkiem, zachować w sercach naszych ten powinny szacunek, poważanie i wdzięczność, z jaką zawsze były i będą napełnione ku niemu. Septembra 30 dnia 1821 roku. Miasto Nowogród Siewierski.

Anteńtyk podpisali: Radca Stanu i Kawaler Jan Chalański. Floty Kapitan leynant Alexander Kriksin. Nowogród-siewierski. Poczmister Radca Kollegialny Eustachy Ostelecki. Chorąży Nowogród-siewierskiego powiatu Stefan Psoł. Podseks floty Kapitanleynant Stożewski. Radca Dworu Cyryl Ketlia. Assesor Kollegialny Michał Bilewicz. Radczyni Dworu Elżbieta Hryhorowska. Podpółkownik i Kawaler Alexander Grzegorza syn Krawann. Ziemiński Komisarz nowogród-siewierskiego powiatu Dymitr Łazarewicz. Obywatel Podporucznik Teodor Psoł. Radczyni Kollegialna Albertyna Miller. Assesorowa Kollegialna Helena Konstantynowiczowa. Protorej i Błahoczynny nowogród-siewierski Stefan Lenkowski. Radca Dworu Piotr Lewicki. Radca Tytularny Grzegorz Makedoński. Sekretarz Gubernialny Stefan Kuryłow. Podporucznik Grzegorz Kijewicz. Kapitan Stefan Krywicki. Obywatel Sekretarz Gubernialny Andrzej Krejewicz. Radca tytularny Antoni Ostelecki. Radca Tytularny Jan Hadima. Radca Tytularny Jan Nesterowicz. Podskarbi powiatowy, Radca Tytularny Korneliusz Towstonoh. Radca Tytularny Alexander Jashnopski. Radca Tytularny Piotr Kuryłow. Gubernialny Sekretarz Jan Nieczay. Głowa miasta Kupiec Andrzej Leykowski. Sekretarz Kollegialny Zacharyasz Wiazownik. Burmistrz Józef Kaufman. Sekretarz Gubernialny Zacharyasz Podolski. Ratman Nikita Zhutpucki. Mieszczanin Piotr Szablowski. Kupiec Jakow Sorokin. Radca Tytularny Antoni Husakow. Radca Tytularny Łukasz Kuzmienkow. Hłasy Jakób Jakobin. Ratman Paweł Adinow. Kupiec 3 gildy Łohin Jakowienok. Mieszczanin Konstanty Pawlenok. Hłasy Nestor Mirkutow. Radca Tytularny Awdiy Michaylenkow. Dzierżawca apteki, prowizor 10tej klasy Mikołay Kompioni. Szlachcic Jan Berezan. Radca Tytularny Jan Stendrykowski. Radca Tytularny Demian Korotkiewicz. Radca Tytularny Eliaszb Buwayłow. Sekretarz Gubernialny Korneliusz Korycki. Porucznik Sylwester Samoyłowicz. Regestrator Kollegialny Teodor Szabranski. Obywatel Regestrator Kollegialny Teodor Majewski. Kollegialny Regestrator Miron Zorawkow. Radca Tytularny Mateusz Tomilowski. Nau-

czyciel nowogród-siewierskiego gimnazium Teodor Sewriugin. Radca Tytularny Jan Nikolajenkow. Mieszczanin Piotr Capenicki. Xiądz cerkwi Zmartwychwstania Gabryel Pryhorowski. Kollegialny Regestrator Łukasz Trusiewicz. Mieszczanin nowogród-siewierski Jan Koleśniczowski. Namiestnik cełkwi Podwyższenia krzyża s. Jan Djakow. Assesorowa Kollegialna Barbara Sobolewska. Protokulista Kollegialny Michał Zadkiewicz. Radczyni Tytularna Teodozja Sawiczewa. Ratman mieskiego magistratu i kupiec Lew Cepenicki. 14 klasy Gabryel Raczyński. Mieszczanin Bazyli Sitow. Radca Tytularny Piotr Dobronizki. Mieszczanin Atanazy Podprużny. Mieszczanin Bazyli Fiedare-nok. Mieszczanin Lew Nalehaka. Mieszczanin Trofim Leykowski. Stycharny Dzieczek Andrzej Prichodko. Mieszczanin Piotr Pawlenok. Stycharny Dzieczek Ignacy Tarasiewicz. Kollegialny Sekretarz Łukasz Terlecki. Mieszczanin Teodor Koleśniczowski. Kolleski Regestrator Lew Chilkowski. Mieszczanin Jan Szatajew. Regestrator Kollegialny Anisim Hrihorjenko Łuhowy. Radca Tytularny Nikita Kollarewski. Kollegialny Regestrator Bazyli Stożkow. Gubernialny kancelarzysa Jakób Pohrebzewski. Kancelarzysa Gubernialny Paweł Kłopotow. Szlachcic kancelarzysa Gubernialny Bazyli Bazylewicz. Sekretarz Kollegialny Alexander Semienenko-Iwanowski. Xiądz cerkwi Zmartwychwstania Jan Demjanowicz. Mieszczanin Andrzej Nikolajenok. Szlaks-Kapitan artylleryi Prihara. Kollegialny Regestrator Kondrat Czerepow. Szlachcic Paweł Trusiewicz. Mieszczanin Alexander Czajyy. Mieszczanin Alexander Swierdlkow. Mieszczanin osiadły Szłoma Bruk. Kozak Alexander Baranowski. Nowogród-siewierkiey cerkwi s. Barbary Xiądz i Deputat Nikita Andriewski. Mieszczanin Samson Dowhopolow. Mieszczanin Jan Rezniczewski. Mieszczanin Jan Putra. Mieszczanin Joachim Baraban. Mieszczanin Bazyli Szuszpinny. Mieszczanin Jakób Welochow. Radca Tytularny i Strapczy powiatu nowogród-siewierskiego Jan Smieleński.

Roku 1821 grudnia 24 dnia że takowa kopia tego świadectwa jest zupełnie zgodna z oryginałem, w tym imieska czernihowska policya zaświadcza, która wydana jest Czernihowskiemu Policmeystro-wi, na jego prośbę.

Czasny przystaw Chantyłański.

Kolleski Sekretarz Wasilewski

U w i a d o m i e n i e.

1. W Powiecie Wilkomierskim w miasteczku targowem Ucianie, w którem co rok dotąd trzy znaczniejsze odbywały się Jarmarki, jeden w pierwszym czwartek po Wniebowstąpieniu Pańskim, drugi w pierwszym czwartek po Bożem Ciele, trzeci w pierwszym czwartek po Aniołach Stróżach, czwarty zaś na Gromnice, lub w te same dni, jeżeli we czwartek święta Wniebowstąpienie Pańskie, Boże Ciało, i Aniołów Stróżów przypadają. Dopiero toż miasteczko Uciana, gdy co do wygod dla przyjeżdżających osób znacznie ulepszeniem zostało. Każdy z wyrażonych trzech Jarmaków od zaojęcia się przez jeden tydzień trwać będzie i oprócz dnia pierwszego przez wszystkie następne bez żadney Myty i targowego opłaty. Rządca dóbr Uciany Marcin Rajuniec.

Takową awizacyą może Redakcyja przyjąć do druku. Grodz. Wileń. Pisarz Naborowski.

Woda Aromatyczna warszawska.

1. Znajduje się do sprzedania w magazynie Józefa Kopscha w Wilnie. Cena flaszki kop 60 sr.

List Gończy.

2. 1822 mca apryla 4 dnia. W nocy zbiegło dwóch ludzi na imie Jerzy Delidzianis z bratem młodszym Jususzkiem we wsi Delidzian w ptcie Wileń parafii Szyrw. leżący do dziedzictwa W. Regenta Jesmiana należney, którzy zrobili szkody

na zł. 200 Jerzy Delidzianis wzrostu miernego, twarzy i nosa zciąglego, blond, po polsku dobrze mówi, ubiera się szasem w maytki i frak, lat 32. Brat jego takieży komplexy ale urodymniejszy, z miejsca ucieczki wyjechali powózką ruską, ktoby wiedział o ich przechowywaniu się, lub gdy przytrzymaniem zostaną, uprasza się każdego o dostawienie tych włóścian jako dziedzicznych, do terażniejszego possesora zastawnego wsi Delidzian W. Porucznika Antuszewicza, za co otrzyma przyzwoitą nadgodę.

3. Uwiadamia się niniejszém, iż została zgubioną tabakiera złota kształtem pugileresu zrobiona, z napisem polskim na wierzchu i zokładki będącym, pamięć matowa deseniem w kosteczki roboty Bracenta z dnia 22 na 25 miesiąca aprylar. b. ktoby takową znalazł raczy zgłosić się do podpisanego mieszkającego przy ulicy Trockiej u XX. Franciszkanow na 2gim piętrze w klasztorze pod N. 31 za odniesienie której nagrody czerwonych złotych 4 przeznaczam. Antoni Piotrowski.

Oświadczenie.

5. Oświadczenie w imieniu i w rzeczy niżej podpisanej z następnego powodu. Nizey podpisana, aby niestrudnić interessów męża mego, W. Teofila Gosiewskiego Radcy b. Depar. Łomżyńskiego wydałam na ządanie Jego, w roku 1818 miesiąca grudnia 24 dnia plenipotencyą, do sprzedania lub zadzierżawienia majątności Swiacka w powiecie Dombrowskim położoney, do Dziedzictwa męża mego należney, nienadwerczając bynajmniey przez tę plenipotencyą, ani inny jakikolwiek tranzakt, praw moich na tymże Swiacku, urzędownie opartych; lubo zatem podpisana, w zupełney zostaje spokojności, iż z powodu rzeczoney plenipotencyi, menastąpi żaden układ ze szkodą podpisanej, dla wszelkiego jednak bezpieczeństwa, winną jest ostrzedz Powszechność, iż podpisana na majątku Swiacku, W. Gosiewskiego, mając zahypotekowaną sumę 160,000 złotych pol. w dwóch datach, to jest 1817 października 31 i w roku 1820 sierpnia 4 oraz dalsze, od męża mego należności, z rozmaitych źródeł wynikłe, nieinaczey na sprzedaż i zadzierżawienie Swiacka zezwalałam, i zezwolić będę mogła, aż takowe należności, w gotowiznie będą mi poworcone, przez męża mego lub nabywcę, i ruchomość moja osobista, w dom męża wniesiona, w Swiacku znajdująca się, zostanie dla mnie ubezpieczoną; pod temi tylko warunkami podpisana zgadzając się na wyprzedaż, lub zadzierżawienie Swiacka, plenipotencyą przeze mnie wydaną, za tyle obowiązującą uważać mię będę, ile skutek z niey, wypaść mogący, okaże się zgodnym, z postanowieniem niniejszym, i dla tego, aby doszło ono do wiadomości, kogo interessować może, podając do wpisania w Akta Sądu Głg. Littgo, umieścić w Gazetach, Warszawskiej i Kur. Lit. przyrzekam. Datt w Wilnie 1822 maja 4 dnia. Karolina Gosiewska.

Roku 1822 miesiąca maja 4 dnia w Sądzie Głównym Litewsko-Wileńskim 2 Departamentu stawając obecnie Adwokat W. Marcin Płuszczyński oświadczenie ninieysze do Akt podał. Szymon Zawisza Prezydent i Kawaler. Wincenty Rogalski Sowiećnik i Kawaler. Fabian Świątecki Assesor. Marcyan Reutt Assesor. Piotr Paszkiewicz Assesor Sądu Głg. Sekretarz Dobrzański.

Dozwala się umieścić w Gazecie Kuryera Litewskiego Świątecki Assesor.

3 W pałacu tajnego Radey i Senatora Ogińskiego przy ulicy Rudnickiej, ma swoje mieszkanie, na ciągłą rezydencyą do Wilna przybyły, Adam Podhorski Okołów Architekt, od którego można zasięgnąć wszelkiej informacyi w obiektach Architektury praktyczney, w Abrysach,

lub Modelach, do Ekonomiki użyteczney zastosowanych; na upoważnieniu przez lat dwadzieścia kilka wielolicznymi kontraktami o nieprzerywanej w swoim talencie czynności. Wilno roku 1822 d. 7 maja.

Cena produktów na rynkach wileńskich.		Dni Targowe			
		M a y			
		Piątek			
		dnia 5			
Niepołożone liczby znaczą, że tych produktów nie było.		srebre	assyg	gnat.	
		rubie	kop.	rubie	kop.
Beczka litewska mająca garcy litewskich 144.	Zyta suchego - - - -	-	-	-	-
	— surowego - - - -	11	-	44	-
	Pszenię ozimey - - - -	16	-	64	-
	— — jarey - - - -	-	-	-	-
	Jęczmienia - - - -	8	50	34	-
	Owsa - - - -	5	-	20	-
	Gryki - - - -	11	-	44	-
	Grochu - - - -	-	-	-	-
	Bobu - - - -	-	-	-	-
	Siemienia lnianego - -	-	-	-	-
Pud Rossyjski.	— — konopnego - -	-	-	-	-
	Krup jęczmiennych - -	13	5	52	20
	— owsianych - - -	18	50	74	-
	— gryczanych - - -	37	98	151	92
	Łoju wołowego surowego	2	25	9	-
	— — — topionego	4	50	18	-
	Miodu prażn. z woskiem	3	55	14	20
	Wosku topionego niebiel. n.	21	25	85	-
	Świec woskowych białych	25	-	100	-
	— — — — żółtych	21	25	85	-
Od 7 do 14 maja	— łojowych przywózných	4	80	19	20
	— — — — tu robionych	4	80	19	20
	Włókna towarne lnu	-	-	-	-
	— — — — pieńki	-	-	-	-
	Siana murożnego - - -	-	15	-	60
	— błotnego - - - -	-	10	-	40
	Faska masła 6 garcowa -	5	-	20	-
	Soli kuchen becz. gar. lit. 48	9	50	38	-
	Piwa krajow. becz. 40 garc.	3	30	13	20
	— dubeltowego - - -	6	60	26	40
	Ptaszwa po parze indyków	-	-	-	-
	— — — — kur - - -	-	50	2	-
	— — — — gęsi - - -	-	-	-	-
	— — — — kaczek - - -	-	-	-	-
	Chleba razowego funt 1	-	1 1/2	-	7
	— — — — pyłowego przedn.	-	4	-	16
	Mięsa funt 1 - - - -	-	3 1/2	-	14
	Wódki garniec - - - -	-	64	2	56

Wyjeżdżają za granicę.

1. Do Austrii, Prus, i Saksonii przez królestwo Polskie Odeskitego pierwszey gildy kupca Joela Moszkowiczą Winograda przykaszczyk Wileński mieszczanin Owsiey Zelikowicz Załkind z Kiwelem Jochelowiczem Szapiero i Szmula Hirsowiczem Hurwiczem na miesiąc dziesięć.

3. JP. Felix Mahier Artysta Gimnastyczny z służącymi swoim Piotrem Bekerem wyjeżdża do Warszawy.

3. Do Prus Notel Dawidowicz Lewenson i Mowsza Leybowicz Czarny z furmanem Josielem Leybowiczem na miesiąc dziesięć.

3. Do Królestwa Pruskiego Wiliampolskiej Słobody Obywatele, Mejer Ickowicz Solowieyczyk Abram Lipmanowicz Baryt i Michel Eliukimowicz Werszowski na miesiąc dziesięć.

Obserwacje	Czas obserwacji	Wysokość Barom.	Wys. Ther. Reau.	W i a t r y.	Odmiana w powiet.
materologice.	dnia 15 średnia	27 cal. 11,7 lin.	+ 13,16 stopni	Południowy	Pogoda
	dnia 16 średnia	27 — 11,45 —	+ 13,83 —	Zachodni	Pogoda
	dnia 17 godz. 5	27 — 11,3 —	+ 11,75 —	Poludn. Zachodni	Pochmurno